

Ομάδα Ευρωπαίων Πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων

1η συνεδρίαση

16.12.2022-18.12.2022

#FoodWasteEU

1. Επισκόπηση

Η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων αποτελείται από 150 τυχαία επιλεγμένους πολίτες και πραγματοποιεί τρεις συνεδριάσεις. Στην πρώτη συνεδρίαση, που πραγματοποιήθηκε από τις 16 έως τις 18 Δεκεμβρίου 2022 στις Βρυξέλλες, παρουσιάστηκε το θέμα, καθώς και το πλαίσιο της ομάδας. Οι πολίτες γνωρίστηκαν μεταξύ τους και ενημερώθηκαν σχετικά με τους κανόνες για επικοινωνιακές συζητήσεις. Στη συνέχεια εμβάθυναν περισσότερο στην κατανόηση του ζητήματος και της πρόκλησης της σπατάλης τροφίμων στην Ευρώπη. Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εξωτερικοί ομιλητές βοήθησαν τους πολίτες να κατανοήσουν καλύτερα τις προσεγγίσεις και τις δράσεις που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων, αλλά προσδιόρισαν επίσης τα εμπόδια, τις προκλήσεις και τα διλήμματα, καθώς και τα σχετικά οφέλη και ευκαιρίες. Στόχος της πρώτης συνεδρίασης ήταν να προκύψουν ιδέες και να δημιουργηθούν δέσμες των προσεγγίσεων που οι πολίτες θεωρούν τις πλέον ελπιδοφόρες για περαιτέρω συζητήσεις στις προσεχείς συνεδριάσεις.

Ημέρα 1η (Παρασκευή)

Την Παρασκευή έγινε η υποδοχή των πολιτών από τους κύριους συντονιστές και τις εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: τη γενική διευθύντρια κ. Pia Ahrenkilde Hansen, την αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Dubravka Šuica και την επίτροπο Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων κ. Στέλλα Κυριακίδου. Οι εκπρόσωποι τόνισαν τη σημασία της ομάδας πολιτών και τον ρόλο της ΕΕ στην αντιμετώπιση της σπατάλης τροφίμων. Οι κύριοι συντονιστές παρουσίασαν στους πολίτες την ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίασης, καθώς και των επόμενων συνεδριάσεων. Μετά από μερικά παιχνίδια «για να σπάσει ο πάγος», μια σύντομη διαδικτυακή έρευνα βοήθησε τους πολίτες να επικεντρωθούν στο θέμα της σπατάλης τροφίμων. Για την περαιτέρω προετοιμασία των πολιτών για τις συζητήσεις που θα ακολουθούσαν, η κ. Gaëtane Ricard-Nihoul, αναπληρώτρια προϊσταμένη διοικητικής μονάδας, Μονάδα διαλόγων με τους πολίτες, Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρουσίασε εν συντομία τα όργανα της ΕΕ, καθώς και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τη νομοθετική διαδικασία. Στη συνέχεια, η κ. Anne-Laure Gassin, επικεφαλής ομάδας, Μονάδα στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρουσίασε λεπτομερώς το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Το θέμα αναπτύχθηκε περαιτέρω από τον κ. Gyula Kasza, συντονιστή του Maradék Nélkül (έργο «χωρίς απόβλητα») –του εθνικού προγράμματος της Ουγγαρίας για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων– και αναπληρωτή καθηγητή στο Κτηνιατρικό Πανεπιστήμιο της Ουγγαρίας, και από τον κ. Toine Timmermans, διευθυντή του προγράμματος βιώσιμων τροφικών αλυσίδων στο πανεπιστήμιο Wageningen, με έμφαση στα ακόλουθα ερωτήματα: 1. Ποια είναι η πρόκληση; και 2. Τι μπορούμε να κάνουμε; Επιπλέον, μια ομάδα διαφόρων εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα (που κάλυπτε την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, την ερευνητική κοινότητα και τις ΜΚΟ) παρουσίασε διαφορετικές απόψεις σχετικά με το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Μέσω διαδικτυακής έρευνας, οι πολίτες μπορούσαν να υποβάλλουν συνεχώς ερωτήσεις στις οποίες απαντούσαν, καθόλη τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, εμπειρογνώμονες από το «Κέντρο Γνώσης και Πληροφοριών» (KIC).

Ημέρα 2η (Σάββατο)

Το Σάββατο οι πολίτες εργάστηκαν σε 12 παράλληλες ομάδες εργασίας με ταυτόχρονη διερμηνεία και διευκόλυνση από έμπειρους συντονιστές. Οι ομάδες δημιούργησαν το περιεχόμενό τους σε πολύγλωσσα υπολογιστικά φύλλα σε διασύνδεση με άλλες ομάδες. Κατά την πρώτη περίοδο της ημέρας πραγματοποιήθηκαν ομαδικές συζητήσεις γύρω από το θέμα των αξιών της ΕΕ, των τροφίμων και της σπατάλης τροφίμων εν γένει. Στη συνέχεια οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε πιθανές λύσεις

και ιδέες για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και στην ιεράρχησή τους κατά προτεραιότητα. Κάθε ομάδα επέλεξε τις πέντε κορυφαίες ιδέες και προσεγγίσεις της για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Στη συνέχεια ζητήθηκε από τους πολίτες να συνδέσουν τις προσεγγίσεις άλλων ομάδων με τις δικές τους ιδέες, συμβάλλοντας έτσι στην ομαδοποίηση και των 60 ιδεών και προσεγγίσεων που είχαν τεθεί ως προτεραιότητες στο παρελθόν. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας περιόδου της ημέρας κάθε ομάδα έλαβε μία από τις δέσμες της ομαδοποίησης που είχαν προσδιοριστεί προηγουμένως. Στη συνέχεια ζητήθηκε από τους πολίτες να επισημάνουν και να συζητήσουν τις δέσμες. Οι πολίτες συμπλήρωσαν τις δέσμες με πρόσθετες ιδέες και παρουσίασαν αιτιολόγηση της σημασίας της συγκεκριμένης δέσμης. Στόχος ήταν να δοθεί στους πολίτες ένα κοινό αίσθημα οικειοποίησης και να έχουν όλοι τη δυνατότητα να προσθέσουν τις σκέψεις τους για το θέμα. Στο τέλος της ημέρας οι ολοκληρωμένες δέσμες μεταφράστηκαν αυτόματα σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ, ώστε κάθε πολίτης να λάβει μια έκδοση στη γλώσσα του/της.

Ημέρα 3η (Κυριακή)

Το πρωί της Κυριακής οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες έλαβαν τις δέσμες στη γλώσσα τους κατά την έναρξη της συνεδρίασης ολομέλειας. Ομιλητές και ομιλήτριες από κάθε ομάδα εργασίας παρουσίασαν τις δέσμες και τις αιτιολογήσεις τους. Στη συνέχεια ζητήθηκε από τους πολίτες να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τις δέσμες σε ένα «ανοικτό φόρουμ», αποτελούμενο από 10 αφίσες που απεικονίζουν τις δέσμες και τις ονομασίες που τους δόθηκαν από τις ομάδες εργασίας. Οι πολίτες είχαν στη διάθεσή τους από πέντε βαθμούς, τους οποίους χρησιμοποίησαν για να βαθμολογήσουν τις δέσμες της προτίμησής τους στις αφίσες. Μετά το διάλειμμα για καφέ πραγματοποιήθηκε συνεδρία ερωταπαντήσεων με σκοπό να απαντηθούν ανοικτές και επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, καθώς και αυθόρμητες ερωτήσεις στην ολομέλεια. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε η κατάταξη των δεσμών μαζί με πληροφορίες για την επόμενη συνεδρίαση η οποία θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά. Ακολούθησαν τελικές παρατηρήσεις και αποχαιρετισμός από τον κ. Richard Kühnel, διευθυντή της διεύθυνσης «Αντιπροσωπείες και επικοινωνία στα κράτη μέλη» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Σύντομη ημερήσια διάταξη

Παρασκευή 16 Δεκεμβρίου ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ	
2.00 μ.μ. - 2.15 μ.μ.	Χαιρετισμός από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
2.15 μ.μ. - 3.30 μ.μ.	Γνωριμία των συμμετεχόντων και των συμμετεχουσών, συμβολή στα θεσμικά όργανα και στη νομοθεσία της ΕΕ, ρόλος των πολιτών στη διαδικασία αυτή.
3.30 μ.μ. – 4.00 μ.μ.	Διάλειμμα για καφέ
4.00 μ.μ. - 6.00 μ.μ.	Εισαγωγή στην αξιακή αλυσίδα της σπατάλης τροφίμων, συντονιζόμενη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης σχετικά με δράσεις για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, οργανωτικά θέματα.
Σάββατο 17 Δεκεμβρίου ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
9.00 π.μ. - 10.30 π.μ.	Ποιος είστε και τι είναι σημαντικό για εσάς; Γνωριμία των συμμετεχόντων και των συμμετεχουσών, συζήτηση για τις προσωπικές αξίες, ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις συνήθειες (σπατάλης) τροφίμων
10.30 π.μ. – 11.00 π.μ.	Διάλειμμα για καφέ

11.00 π.μ. - 1.00 μ.μ.	Πώς μπορούμε να μειώσουμε τη σπατάλη τροφίμων και ποιες λύσεις φαίνονται πιο σημαντικές; Συζήτηση των διαφόρων προσεγγίσεων και δράσεων, σύλληψη ιδεών, ιεράρχηση προτεραιοτήτων
1.15 μ.μ. - 2.15 μ.μ.	Διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα
2.30 μ.μ. - 4.00 μ.μ.	Ποιες ιδέες άλλων ομάδων είναι παρόμοιες με τις δικές μας; Σύνδεση των προσεγγίσεων με τις προσεγγίσεις άλλων ομάδων εργασίας (σύνδεση και ομαδοποίηση σε δέσμες)
4.00 μ.μ. - 4.30 μ.μ.	Διάλειμμα για καφέ
4.30 μ.μ. - 6.00 μ.μ.	Πώς μπορούμε να επισημάνουμε παρόμοιες ιδέες και γιατί είναι σημαντικές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων; Συνεργασία με δέσμες προσεγγίσεων και επισήμανσή τους (κατηγοριοποίηση)

Κυριακή 18 Δεκεμβρίου ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

9.00 π.μ. - 10.45 π.μ.	Ποιο είναι το αποτέλεσμα των ομάδων εργασίας; Παρουσίαση δεσμών, ανοικτό φόρουμ, ιεράρχηση των δεσμών
10.45 π.μ. - 11.15 π.μ.	Διάλειμμα για καφέ
11.15 π.μ. - 1.00 μ.μ.	Τι μάθαμε αυτό το Σαββατοκύριακο και τι ακολουθεί; Απαντήσεις σε κεντρικές ερωτήσεις

3. Κατάλογος συμμετεχόντων και συμμετεχουσών εμπειρογνομόνων

Καθόλη τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης, συμμετείχαν οι ακόλουθοι και οι ακόλουθες εμπειρογνώμονες:

Εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, αναπληρώτρια προϊσταμένη διοικητικής μονάδας, Μονάδα διαλόγων με τους πολίτες, Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
2. **Anne-Laure Gassin**, επικεφαλής ομάδας, στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εξωτερικοί και εξωτερικές εμπειρογνώμονες και επαγγελματίες:

1. **Toine Timmermans**, διευθυντής προγράμματος βιώσιμων τροφικών αλυσίδων, Πανεπιστήμιο Wageningen
2. **Victor De Meester**, συντονιστής περιβάλλοντος, ομάδα Colruyt
3. **Betty Chang**, επικεφαλής του χώρου έρευνας, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα
4. **Thomas Candéal**, υπεύθυνος έργου, διεθνής συνασπισμός για τη σπατάλη τροφίμων
5. **Maïwenn L’Hoir**, υπεύθυνη έργου για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων και της επισιτιστικής ανασφάλειας — βιώσιμα τρόφιμα, Υπουργείο Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας, Γαλλία
6. **Gyula Kasza**, συντονιστής του Maradék Nélkül (έργο «χωρίς απόβλητα»), του εθνικού προγράμματος της Ουγγαρίας για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων· αναπληρωτής καθηγητής στο Κτηνιατρικό Πανεπιστήμιο της Ουγγαρίας
7. **Bruno Menne**, ανώτερος σύμβουλος πολιτικής για την ασφάλεια των τροφίμων, την ενημέρωση των καταναλωτών, τη διατροφή των ζώων και τις ζωοτροφές, τη διασφάλιση ποιότητας στην COPA COGECA

8. **Angela Frigo**, γενική γραμματέας της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Τραπεζών Τροφίμων

4. Δέσμες που καθορίστηκαν από τους πολίτες

Τα αποτελέσματα των ομάδων εργασίας ομαδοποιήθηκαν σε 10 δέσμες. Κατά τη διάρκεια του ανοικτού φόρουμ ιεραρχήθηκαν κατά προτεραιότητα στην ακόλουθη σειρά (όλα τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα παρατίθενται στο παράρτημα 1: συγκεντρωτικά αποτελέσματα):

1. Δ6: Τοπικοί γεωργοί και μικροί παραγωγοί: μια βιώσιμη λύση του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων;
2. Δ2: Μάθηση και ευαισθητοποίηση
3. Δ3: Taste the Waste («Δοκίμασε τα απόβλητα τροφίμων»): εκστρατεία κατά της σπατάλης τροφίμων
4. Δ10: Μοιράσου το, μην το πετάς! / Όταν μοιράζομαι, εξοικονομώ / Μια ένωση αλληλεγγύης για τη δίκαιη πρόσβαση στα τρόφιμα με σκοπό την αποφυγή της σπατάλης
5. Δ8: Επισήμανση: Ενημέρωση για λιγότερα απόβλητα
6. Δ1: Μεγέθη μενού και κατανάλωση τροφής που περίσσεψε
7. Δ7: Πρωτοβουλίες προς έγκριση από τα σουπερμάρκετ και την αλυσίδα διανομής για την υποβολή στοιχείων σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων και για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων
8. Δ9: Ποιότητα και ποσότητα πληροφοριών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα
9. Δ5: Κίνητρα για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων από επιχειρήσεις
10. Δ4: Η ικανότητα όλων των επηρεαζόμενων συμμετεχόντων να επηρεάσουν την πολιτική της ΕΕ για τα τρόφιμα

5. Μαγνητοσκοπήσεις των συνεδριάσεων ολομέλειας

16.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

18.12.2023: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>